

Po pošti prejemani:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " —
četrt " 6 " 50
mesec " 2 " 20

V upravnistvu* prejemani:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " —
četrt " 5 " —
mesec " 1 " 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 158.

V Ljubljani, v petek 13. julija 1900.

Letnik XXVIII.

Slomšekova slavnost v Jarenini.

V Jarenini, 11. julija 1900.

Kdor svojih slavnih prednikov ne časti, njih vreden naslednik biti ne zasluži. Te pomenljive besede škofa Slomškega uvažujejo Slovenci posebno to leto, zato pa pridno prirejajo slavnosti v spomin stoletnice rojstva Slomškovskega. V tem oziru tudi ni hotelo zaostati kmečko bralno društvo jareninsko, katero je zadnjo nedeljo priredilo slavnost Slomškovsko, ki je bila v resnici lepa in veličastna, dostojna velikega Slomškega.

Velika množica ljudstva se je po večernicah zbrala na lepo ozaljšanem prostoru pri cerkvi ne samo iz domače župnije, nego tudi iz Št. Jakoba, Št. Ilja, od Sv. Kungote, iz Maribora. Slavnost otvori društveni predsednik, iskreno pozdravi mnogobrojno došle slavitelce Slomškovske, vzlasti še mladino, ter omeni, da društvo to leto priredi slavnost Slomšku v čast, kakor jih je pretekla tri leta priredilo v proslavo apostolskih bratov sv. Cirila in Metoda, ker je bil v tem stoletju Slomšek nam Slovincem to, kar sta nam bila pred tisoč leti sveta brata: apostol ljubezni do vere in do matere besede, velik bogoljub in rodoljub in poseben prijatelj slovenskega naroda. Na to zapoje domači mešani zbor Slomškovsko „Preljubo veselje“ in „Na goru“, mladenič Fr. Šekol navdušeno deklamuje pesem „A. M. Slomšek“, mariborski pevci pa nas razvesele s pesmijo „Na planine“.

Sedaj nastopi kot slavnostni govornik veleč. gosp. prof. dr. A. Medved. Pred vsem omeni, da so Jareninčani še posebno dolžni slovesno praznovati stoletnico Slomškovsko, ker je Slomšek pogostoma obiskaval Jarenino, bil poseben prijatelj nepozabnega dekana jareninskega, Franca Čepeja, sekovske škofije častnega kanonika, čegar življenje je kaj lepo opisal. Nato poda kratek Slomškov

življenjepis in nam opiše Slomškega kot bogoljuba in rodoljuba.

Slomšek je bil vzgled pobožnega moža in svetega duhovnika. On pa ni posvetil le samega sebe, nego tudi ljudstvo, med katerim je deloval. Z besedo in pismom je v njem vzbujal in utrjeval ljubezen do svete katoliške vere in si na tem polju pridobil neprecenljivih zaslug za napredek verskega življenja in katoliške misli med slovenskim ljudstvom. Kako je skrbel za slovenske mladine dušni blagor! Mladeničem je spisal »Življenja srečen pot«, deklicam pa »Krščansko devišstvo«. Nedosežno lepo sta pisana ta dva mladinska molitvenika, vsaka stran je glasna priča Slomškovske posebne skrbi in ljubezni za slovensko mladino. Zato bi ga naj ne bilo mladeniča niti deklice, ki bi ne imela svojega od Slomškega spisanega molitvenika!

In koliko še je spisal drugih knjig za utrditev sv. vere med našim ljudstvom! Vsak letnik »Drobtinice« ima nekaj sestavkov verske vsebine iz njegovega peresa. Kot velik prijatelj svojega materne jezika že od svojih mladih nog je v tem jeziku kaj krasno oznanjal sv. evangelij, zato ga smemo po vsej pravici imenovati najslavnejšega slovenskega pridigarja v tem stoletju.

Morda je kdo več knjig spisal za narod kot Slomšek, morda več pretrpel, ali tako ljubil ga ni nikdo kot ga je ljubil Slomšek. To ljubezen je kazal v svojem delovanju za popolnjenje slovenskega jezika, za napredek našega slovstva, za dobre krščanske in narodne sole. Izdajal je letnik »Drobtinice« — 17 knjig je izšlo za njegovega življenja — katere so veliko storile za probujanje versko in narodno slov. ljudstva posebno na Koroskem in Štajerskem. Ustanovil je družbo sv. Mohorja, ki je postala slava in ponos našega naroda in vir prave krščanske omike.

Na šolskem polju ni nikdo do sedaj storil toliko med Slovinci kot Slomšek. Ko-

liko je samo napisal vzgojeslovnih člankov! Sam je spisaval celo šolske knjige. Njegove slavne šolske knjige »Blaže in Nežica« še do danes ni prekosila nobena druga slovenska šolska knjiga. Da jo tudi sedanji slovenski rod bolje spozna, pripravil jo bo za družbo sv. Moharja znan mariborski šolnik. Kako lepo je navajal Slomšek učitelje k vsemu, karkoli bi moglo vzboljšati stanje narodovo! Na kar še drugi niti niso mislili, je on priporočal vzgojiteljem in učiteljem. V tem oziru sadjarstvo, skrb za red in snago ni bila zadnja.

Poznal je važnost dobrih krščanskih šol, zato je tako neumorno deloval za njih izboljšanje, zato je vpeljal tudi prekoristne nedeljske šole.

Njegova ljubezen pa ni bila omejena le na Slovence in na njih jezik in domovino, nego Slomšek je ljubil z vsem žarom svojega srca tudi Avstrijo in presvet. cesarja. Ob bojnih časih je zlagal celo bojne pesmi za slovenske vojake, zato ob stoletnici svojega rojstva zasluži, da ga slavi tudi Avstrija, ki velikemu domoljubu za izborne zasluge ni podelila nobenega odlikovanja za njegovega življenja.

O ko bi duh Slomškov vedno bival med Slovinci! Če kedaj, treba ga je Slovincem dandanes: Treba prave ljubezni do vere in do matere jezika. Resnica je, čista resnica je, da kdor svojemu narodu postane nezvest, postane tudi mlačež v verskem oziru in celo strasten nasprotnik vsega, kar je krščansko; kdor pa neha ljubiti sv. vero, kmalu neha ljubiti tudi svoj narod in prej ko slej ga najdemo v vrstah narodovih sovražnikov. Novejša žalostna prikazni na Slovenskem nam popolnoma potrjujejo to žalostno resnico.

L. 1852. je pisal Slomšek dr. Muršecu v Gradcu pismo, v katerem hvali njegovo rodoljubno delovanje za slovensčino. Koncem pisma pa omenja, ako bomo složni. Veliko pisane in trikrat podčrtane so končne, tudi

za sedanji čas tako važne besede: B o d i m o složni, složni, složni!

Kakor vsikdar, treba nam je tudi danes sloge med gospodo in kmetom, med duhovnim in posvetnim stanom, ako hočemo kaj veljati nasproti drugim narodom. Treba je, da imamo vedno v spominu zlate besede Slomškovske: »Vrli Slovinci! Ne pozabite, da ste sini matere Slave! Naj nam bo drago materno blago: sv. vera in pa beseda materna! Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike!«

Ko je slavnostni govornik končal svoj poljudni, v srce segajoči govor, je ves navzoči narod zaklical trikrat: Slava Slomšku! Navdušenemu govorniku pa se je izrekla najiskrenejša zahvala za prelepe besede. Navdušenje ljudstva je bilo veliko; marsikomu se je v očesu zalesketala solza radosti in hvaležnosti, ko je izvedel, kaj in kdo je bil Slovincem škof Slomšek.

Sedaj pa se je vrstilo petje požrtovalnih mariborskih duhovnikov-pevcev ter domačega mešanega zbora. Mladenič Fr. Šekol je deklamoval Slomškovsko pesem »Popotnica vojaška«, deklica Mar. Donko pa Slomškovski: »Vijolica« in »Slovo Solčavskim planinam«. Oba sta se odlikovala. Ljudstvo je ginjeno poslušalo lepo petje, poznalo se mu, kako mu sega v srce milodoneča pesem slovenska. Vsporedne točke so končane.

Podpredsednik bralnega društva konečno pristrčno zahvali ljudstvo za mnogoštevilno udeležbo, mariborske in domače pevce za blagohotno pomoč ter zaključi slavnost, katere se še bodo gotovo dolgo spominjali Jareninčani.

Ljudstvo se je na to razšlo: nekateri domov, drugi k prosti zabavi v gostilno Cvilakovo. Vsi pa smo bili veseli in ob enem ponosni, da se nam je posrečilo tako lepo in dostojno proslaviti rojstno stoletnico največjega slovenskega rodoljuba: škofa A. M. Slomškega.

LISTEK.

Svetnik.

Francoski spisal Paul Bourget. — Prestavil — a —

(Dalje.)

»Snov, Madona s pasom in sv. Tomaž« se je že večkrat obdelovala. V akademiji v Florenci je krasen bas relief od Luka della Robbia, kjer daje Madona obdana od angeljev, pas apostolu —, Francesco Granacci je isti predmet obdelal dvakrat, dalje Fra Paolino de Pistoie, Taddeo Gaddi, Giovanni Antonio Sogliani, Bastiano Mainardi, — zadnji v Santa Croce . . . Oni rdečki sta mi poslali fotografije vseh teh slik. Samo z glave Brezmadežne sem se prepiral, da je slika našega Benozzina najboljša . . .

Pa, če hočeta stopiti v mojo celico, bom pokazal uhane in malo zbirko don Pija Schedone . . .

Sprejela sva ponudbo, Filip Dubois morda iz arheološkega razloga, ki je še bil vladal pri prihodnjem pisatelju, jaz pa iz radovednosti, da bi videl predmete, med katerimi je živel naš gostitelj. Nered v prvi sobi je pričal veliko neskrbnost služabnika. V sobi so bile nakopičene knjige, ki so z obširnostjo in vezavo razodevale cerkvene očete. Na strani je pričalo dvoje klešč, nekaj

kladivov in pa škatalica vijakov, žebeljev in drugih železnih odpadkov, da je bil don Griffi v sili tudi rokodelce, če je bilo treba popraviti stol ali kako ključavnico. Na krožniku so se sušile citrone. V fiaschih zaviti v črni, umazani slami so bili menda vzorci letošnjih pridelkov olja in vina. Lončena posoda, kakršne imenujejo toskanske žene scaldino in v katere devajo žrjavico, da si ogrejejo roke, držec posodo za ročaj, je bila edina udobnost potlakane sobe, kjer se je leno stegaval čisto črn maček. Brez dvoma je kaka hvaležna Angležinja poslala ubogemu menihu mali srebrni samovar, edini kras kmetiško urejenega bivališča. Ker se je Ludovik bore malo zmenil za čiščenje ročke, je stala mala posodica vsa zakajena na podstavku. Velik križ, ki je bil postavljen na podnožju, se je vzdigoval nad mizo, kjer je bilo nakopičenega polno papirja, popisanega s široko, odločno pisavo.

»To so govori mejeja učitelja, ki mi jih je bil ukazal prepisati«, je rekel don Gabriel. »Dobri kardinal je slep in rad bi videl, da bi bilo delo še pred smrtjo dotiskano . . . Star je 87 let . . . Oh, njegova pisava je strašno zvita«, in pristavil z malo italijanskim naglasom, »in potem imam tako malo prostega časa . . . Dobro, da ne spim več kot štiri ure. Čakaj Nero, pojdi s stola, pojdi s stola, moj micino, moj mutzi . . .« Govoril je mačku kakor Paskal kobili, in

kakor bi razumel, je skočil Nero na popirje, na katerih so bili zapisani naslovi starega, slavnega kardinala. »Dobro, vi se vsedite tukaj, vi pa tam, gospod Filip«. Že v začetku večerje je bil naju vprašal za krstni imeni in potem je naju po ljubeznivih šegah one pokrajine vedno tako klical. »No, kje pa je ta presneta skrinjica? Aha, pod temle zvezkom očetov, kjer sem zadnjič iskal oni stavek v razpravi svetega Ireneja proti gnostikom . . . Basilidijci so namreč trdili, da se lahko odtegnemo mučenstvu pod pretežjo, da ne smemo kazati svojega prepričanja pred druhaljo. Oh, oholest, oholest! Ta je podlaga vseh herezij in vseh sofizmov! In vendar je tako lahko verovati, saj je vse tako priprosto! . . . Čakajte, tukaj le je skrinjica. Popolnoma je odprta . . . Tega le, kar je tukaj, nikoli ne zaklepam, ker je moja lastnina in re samostanska. Poglejmo, kje so kolajne . . .«

Med tem razgovorom je odprl redovnik usnjat kovčeg, čegar ključavnica je bila tako zavito narejena, da bi brez dvoma kljubovala vsem naporom, ako bi se ulomila. Ko je dvignil pokrov, videli smo notri precejšno število majhnih predmetov, prav skrbno spravljanih, v popirnatih zavitkih, ki so bili vsi zaznamovani. Okrogla oblika večine zavitkov je dovolj značila, da obstoji zbirka rankega don Pija Schedone večinoma iz kolajne. Z zanimanjem sem opazoval etrurske

uhane, ki so bili jako fino delo. Slučajno sem zagrabil majhen, okrogel zavitek, kjer je bilo čitati: Julii Caesarius aureus. Bil sem prepričan o pristnosti zlatega novca, ki sem ga opazoval. Dal sem ga Filipu, ki me je opozoril na glavo Marka Antonija na hrbtni strani ter pristavil: »To je jako lep denar, izvanredno redek . . .«

Pogledal sem drugi, tretji zavitek, a s presenečenjem sem obstal pri novcu Bruta, o katerem sem slučajno vedel ceno. Bilo je takole. Ko sem preteklo leto razpošiljal novoletna darila, prišlo mi je na misel podariti nekaterim damam, h katerim sem bil kot gost povabljen, majhne svetinje za zapestnice, in moj prijatelj Gustav S . . ., eden najznamenitejših numismatikov sedanjega časa, me je v ta namen radovoljno spremljal k prodajalni. Tukaj sem občudoval zlat novce, ki ima na eni strani glavo Bruta mlajšega, na drugi pa glavo Bruta starejšega. Prijatelj S . . . se ni mogel zdržati, da se ne bi smejal moji nevednosti. Rekel sem namreč: Tale mi najbolj ugaja, na kar je trgovec odgovoril: zaradi tega gospoda, stane za Vas le trinajststo frankov. In ravno tak novce je bil med šestdesetimi drugimi v kovčegu don Pija. Nisem se mogel ubraniti vzkliku; pokazal sem novce Filipu in mu pripovedoval, kar sem vedel o njega ceni.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. julija.

Liberalni ultimatum Koerberjevi vladit. Glavno glasilo avstrijskih nemških liberalcev je prijavilo včeraj dolgovčen uvodnik, kateri se mora smatrati za nekaj ultimatum sedanji vladi. Ministerstvo se mora po zahtevi »N. Fr. Presse« spremeniti v ortodoksno liberalno ter se postaviti popolno v službo nemško liberalne stranke, sicer mu bo nasprotovalo glasilo židovskih kapitalistov, brez katerega se, kakor znano, v Avstriji ne sme vladati. Židom ni všeč, da je Koerberjeva vlada »še vedno nevtralna«, in pravijo: »Vlada bi rada izmerila razdaljo med desno in levo, da bi ostala lepo v sredi. Toda za nevtralnost treba vedno dveh. Jednega, ki se boja ne udeležuje, in drugega, ki je zadovoljen s premirjem. Nevtralnost proti sovražniku, ki pobija vladno (to so seveda Čehi), je pa popolna oslabelelost. Nevtralnost ima samo posledice, da se delaželne stranke (kajpada nemški liberalci) ne oklenejo ministerstva, ker sedanja politika ne daje nikakega poročstva za bodočnost. Vlada potrebuje večine. Misel na delavno večino je še živa — med liberalci kajpada — in brez nje nima veljave noben načrt in noben predlog. Ako se ministerstvo plaši pred političnim osamljenjem češke obstrukcije, bo samo osamljeno. Nevtralna vlada, ki se noče približati delažnim strankam, ne bo dobila večine proti obstrukciji in ne premagala krize«. S stališča dunajske židovje bi bilo vse to prav lepo, ko bi tudi bilo res. Najprej morajo židje dokazati, ali še obstoji dnevna večina z dne 8. junija, potem ali to večino res družijo jednaki nazori z vlado. »N. Fr. Pr.« bi bila tako lahko pisala pred četrtsotletjem, ko je še cvetel nemški liberalizem, a danes ne več, k večjemu če računajo njeni šornalisti nemško katol. ljudsko stranko, Poljake in vse »delaželne« stranke med nemške liberalce.

O sestavi nove parlamentarne večine piše praška »Politika« med drugim sledeče: Za bodoči parlamentarni položaj je merodajna sestava večine. Ako se hoče sploh računati na vladanje s pomočjo parlamenta, mora vsaka vlada priznati obstoj večine ter nositi tudi vse nadaljne posledice. Glavna vladna naloga obstoji torej sedaj v tem, da z vsem svojim vplivom pospeši snovanje nove večine, v kateri pa morajo biti češki poslanci, katerih željam glede jezikovnega vprašanja se mora ustreči na kakoršenkoli način. Napako, ki se je zgodila z razbitjem stare desnice, se mora popraviti, in ako vlada sama ne more najti izhoda iz sedanjega labirinta, naj posnema vzgled italijanske in belgijske vlade, kateri se je v kljub divji obstrukciji posrečilo napraviti red v zbornici. Ozirati se treba po možnosti na zahteve manjšine in se ne dotakniti jedra večine.

Za spremembo poslovnega reda je izdelala osrednja vlada po poročilu praške »Politike« načrt, po katerem meni pl. Koerber uvesti v parlament zopet normalne razmere. Novi poslovni načrt se oslanja na poslovnike angleške, francoske in ogerske zbornice. Govori, da so določene poslaniške dijete na letnih 2400 gld., ki se pa vsakemu odtegnejo za dotične dneve, v katerih so bili izključeni od seje radi nedostojnega vedenja. To je neki najvažnejša določba novega načrta. Vse je torej že pripravljeno, le to se še ne ve, ali predloži vlada ta načrt parlamentu kot vladno predlogo ali pa ga namerava uveljaviti s pomočjo § 14. Ministerski predsednik Koerber se poda s tem načrtom in morda še s kakimi drugimi predlogi danes ali jutri v Lšl, da dobi zanje cesarjevo dovoljenje.

Razmerje med Angleži in našo državo je precej intimno, kakor se more sklepati iz vsprejema angleškega brodograja v Trstu in iz napitnic grofa Montecuccolija in Johna Fishera. Posebno vesel dan so pa napravili angleški mornarji s svojim dohodom gotovim lističem, katerih intimne zveze z blagajnami londonskih kapitalistov so javne tajnosti in ki so v celi južno-afriški vojski odločno simpatizovali z Angleži. Anglija, piše jeden takih listov, je najstarejša zaveznica Avstrije, ki ni nikdar skušala kaj odvzeti ji, pač pa nam je voljna vedno kaj dati. — Druga polovica stavka je le prerese-

nična, namreč z ozirom na list, ki piše te besede.

Francosko framonstvo grozno boli, da njega stvar le ne more tako napredovati, kakor bi želeli gotovi voditelji. Zagrizenim nasprotnikom verskih šol se je posrečilo izposlovati zakon, ki prepoveduje »med šolskim poukom v šolskem prostoru« vsako kakoršno koli versko vajo. Toda ljudstvo in učiteljstvo se ni hotelo na celi črti udati povelju ljutih sovražnikov krščanstva in je še nadalje vztrajalo pri svoji navadi. V šolah, tudi takozvanih strogo svetnih republikanskih šolah, so se tudi še nadalje opravljale navadne molitve in duhovne vaje, kakor poprej. Sedaj pa je prišel za take neubogljivce plačila dan. Ljudskošolski nadzorniki v okraju Dordogne so dobili strog opomin, da morajo pod kaznijo opustiti molitev v šoli. Ta zloraba, glasi se v dotičnem ukazu, se je le predolgo mirno gledala, in premalo ostro izvajalo doloceno nevtalitetnega zakona, ki se v bodoče ne sme več kršiti. — Torej niti tam, kjer bi radi, ne smejo več opravljati običajnih vaj. Ta fanatizem francoskih framonovskih šolnikov je naravnost demonski.

Sedanja mejnarodna akcija v Kini se nekaterim ruskim listom ne zdi umestna. Žrtvuje se obilo ljudij in denarja in končno se še nič ne doseže, ker je tako rekoč v boju celi Kitaj. »Novoje Vremja« pravi, da evropskim četam ne bo kazalo nič drugega, nego ostaviti nevarni Tientsin in se podati nazaj v Taku. Ondotno posadko treba seveda primerno pomnožiti. Ako kdo hoče v Pekin, naj gre, mi Rusi za sedaj ostanemo v Taku. Kdor ima v oblasti izliv reke Peiho, je gospodar poti v Pekin in velikega dela pokrajine Pečili. Kaj store ustaši, ko pomore vse tujce? Oropali bodo mirno prebivalstvo ter tako poskrbeli za lastne nasprotnike v oni ljudski masi, ki sedaj simpatizuje z njimi. Kakor hitro se pa to dovrši, je upor pri kraju in tudi na vladarskem prestolu se končno kdo stalno namesti. Tekom tega boja bomo mirno gledali od strani vse dogodke na kitajski zemlji, potem bomo pa od stalne vlade zahtevali zadoščenja. — Evropejcem, ki so sedaj v nevarnosti na Kitajskem, kajpada taka taktika ne bo po volji.

Cerkveni letopis.

Molitvena knjižica za dečke in enaka knjižica za deklice še ni izšla, pa je silno potrebujemo. Kdor ima opraviti s šolsko mladino in si, zavedajoč se svoje odgovornosti pred Bogom, vestno prizadeva, male šolarčke odgojiti v dobre kristijane, on je pač že sam skusil, kako težko je mladino privedi do tega, da bi se pobožno udeleževala službe božje. Povej otrokom stokrat, kako naj rabijo pri sv. maši, pri spovedi in pri družih svetih opravilih svoje molitvenike, pa ne boš dosegel svojega namena. Reci otrokom, naj ti pokažejo svoje molitvenike, pa boš videl, da ima skoro vsak drugačno knjižico, večinoma pa take, ki niso za otroke. Zato se je po več krajih, vzlasti pri pastoralnih konferencah, izražala želja, da bi dobili tako knjižico.

Ta molitvenik naj bi bil poseben za dečke, in poseben za deklice. Izdati bi ga moral preč. ordinarijat, ki naj bi tudi naravnost zapovedal, da naj se povsodi rabi. Vsebinska njegova naj bi bila ta-le:

1. Jutranja in večerna molitev po katekizmu. 2. Sv. maša, kakor jo bere mašnik. Tej maši naj bi se pridružala kratka razlaga o sv. maši. 3. Druga sv. maša, s krajšimi molitvami. 4. Spovedne molitve. Tu bi ne smelo manjkati molitev, ki naj bi jih otroci molili tisti čas, ko se pripravljajo za prvo spoved. 5. Obhajilne molitve. Pri teh bi morale biti na prvem mestu molitve, katere naj bi otroci molili tiste mesece, ko se pripravljajo za prvo sv. obhajilo. 6. Razne litanijske. 7. Križev pot. 8. Razne molitve. 9. Svete pesmi.

Besedilo molitev bi se moralo natanko vjemati s katekizmom. Sploh pa bi se moralo veliko na to gledati, da se tudi pri nas na Slovenskem doseže neka enakomernost pri glasnih cerkvenih molitvah; drugače je glasna skupna molitev nemogoča. Ker pa tudi glede na molitvenike velja pregovor: »Quot capita, tot sensus«, in vsak izdajatelj cerkvene molitve drugače formulira, bi mo-

ral tu odločen korak storiti preč. ordinarijat in zaukazati: »Tako se mora glasiti ta in ta molitev in nič drugače, in tako se mora tudi moliti. Kako čudno je, če v isti cerkvi en duhovnik moli »žegnana«, drug »blažena«, če se na enem eksemplaru litanij presvet. Srca Jezusovega bere: »Vpodobi po svojem naše srce«, — na drugem pa: »Vpodobi naše srce po svojem Srcu«. Dokler bomo ostali pri tej zmešnjavi, ne bomo imeli dobre skupne molitve.

Pri neki pastoralni konferenci se je izrazila želja, naj bi se izdal molitvenik za manjše, in molitvenik za večje otroke. Morda bi bilo to dobro.

Molitvenik za otroke bomo vsi slovenski katehetje z veseljem pozdravili. Dokler ga nimamo, priporočujmo otrokom Mazešičev »molitvenik za dečke« in »molitvenik za deklice«. Nh.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. julija.

Katoliški shod še vedno skrbi »Edinost«. »Ako bi bil katoliški shod le cerkven shod, kdo bi smel imeti kaj proti njemu?! Kdo, ko vendar vsakdo, ki ima oči, da vidi, mora priznati, kako potrebno je, da se v ljudstvu neguje verski čut!« Ljuba »Edinost«! Mi imamo oči, da vidimo, kako se v javnosti verski čut tepta in zaničuje, mi imamo tudi oči za razne socialne rane našega ljudstva. Mi tudi dobro vemo, da liberalstvo in socialna demokracija ne bosta nikdar zedinila slovenskega naroda, pač pa je to mogoče, če pristopi neki odkrhan del naroda k ogromni večini in se združi z njo k složenemu delu. Skrb »Edinosti«, ali je katoliški shod političen ali ni, je brez pomembna. Katoliški shod je toliko političen, kolikor mora dandanes političen biti vsak katoličan. Sicer je pa shod znanstven, verski, socialen, organizatoričen — kar hočete! Vse se združuje. »Edinost« pravi, da so njeni nazori »morda krivi, a vsikdar poštene«. Naj pridejo tržaški rodoljubi na katoliški shod, da se pošteno domenimo. »Poštene« nazori potem ne bodo več »krivi«. — Domoljub, najbolj razširjeni slovenski list, v zadnji številki našteva razne koristne vrste združevanja ter sklepa: »Priprave za katoliški shod so skoro dovršene. Po celi deželi se bo na shodih še govorilo o njem, tudi mi bomo o tem še pisali. Ko slišite klic: »Na katoliški shod«! pridite, da si stisnemo roke, da se domenimo o koristnem delovanju, da se poučimo ob lepih govorih in si prisežemo ljubezen, slogo in bratoljublje!«

»Edinosti« ni všeč naša opomnja, da se tržaškim rodoljubom za katoliški shod čas ne zdi pripraven, dočim jim je vsaka slavnost narodno-napredne stranke umestna in času primerna. »Edinost« se izgovarja, »da slavnost v Kranju ni bila nikaka narodno-napredna prireditel in da baš organizaciji sokolstva pripada velika naloga v splošni narodni organizaciji«. Tržaški rodoljubi so menda v Kranju imeli gluha ušesa, ko je Ciril Pirc naglašal, da je že samo Tavčarjevo ime cel program. Da, vsaka sokolska slavnost na Kranjskem je le Tavčarjev političen manevar. Tržaški rodoljubi so se zaradi »kranjskih razmer« bali priti na vseslovensko delavsko slavnost, in vendar delavstvu pripada velika naloga v splošni narodni organizaciji! Zato smo csvetlili njihov »pripraven čas« tako, kakor zaslužili.

Osebnosti. Major brambovskega pešpolka št. 23 v Zadru, g. Jos. Pekolj, je na šestmesečnem dopustu v Šiški. — Č. g. Simon Žužek, župnik v Vodica, je bil dne 12. t. m. imenovan duhovnim svetnikom.

Iz Gradca. V zadnji seji graškega mestnega sveta je prišel na vrsto poziv obrtnikov, rokodelcev in trgovcev, naj se skuša poravnati razpor med vojaštvom in meščanstvom ter poskrbi za vojaško godbo, ker ti ne morejo pretrpeti več sedanjih napetih razmer. Mestni očetje so modro priznali upravičenost onih tožb, radi bi pomagali, ali tega jim čast ne dovoli, da bi javno priznali »pater peccavi«, grešili smo. Ne sklicujejo se na »zavedno meščanstvo« (!?), katero ima res v večini danes še nekaj kričavev v svojih pesteh, zavrnilo so zaničljivo prošilce in

jih potolažili na boljše čase! No, ta stvar je v teku in se ne boče tako z lepa dala zopet odpraviti, ker tu gre ljudem za ljub kruhek. Kričač Resel je skušal strašiti s črnožoltimi in klerikalnimi pošastmi, pa je nasprotno dosegel, celo galerija ga je razjarjeno zavračevala. Ta veliki prijatelj resnice in neustrašeni nasprotnik buržoazije vedno o vsem možnem klepeče, tega pa vendar noče povedati, kar je že tolikim jasno kakor beli dan, da posledice onih novembarskih izgredev je povzročil sam graški župan, ko je kot načelnik lokalne policije poklical on sam vojake na pomoč.

Postajališče v Preserji ni bilo odprto 1. julija, kakor je bilo pričakovati, ampak boče še le 22. julija, to je v nedeljo teden. Nastale so bile zapreke radi ponočnih vlakov, a je sedaj tudi radi nočnih vlakov občini ugodeno. Ostajali bodo na postajališču vsi poštni in oba lokalna vlaka. S tem je konečno rešena prošnja občine Preserje, koja se je vlekla skoraj 3½ leta.

Od kod izvira boj proti Marijinim družbam? V včerajšnjem uvodnem članku smo natanko in jasno iz avstrijskih državni h zakonov pojasnili, da do Marijinih družb nima oblasti noben uradnik, ampak cerkev, in sicer zato, ker je cerkev poklicana, da vodi ljudstvo na poti krščanske pravosti do popolnosti, in pri nas še posebej, ker ji državni zakon ne krati te pravice. Od kod torej boj proti Marijinim družbam? Ali je začel radovljiški okrajni glavar ta boj kot pravnik? Navedli smo juristične dokaze, iz katerih tega ne moremo sklepati. Ali je c. kr. deželna vlada to zapovedala? Ne vemo, in se nam tudi neverjetno zdi. Ali je z Dunaja prišlo kako povelje? Ni mogoče, ker na Dunaju znajo ceniti v najvišjih krogih potrebo in blagotono delovanje Marijinih družb in jim ne stavijo nikakih zaprek. Od kod torej razlog za boj? Novo luč v to vprašanje je prineslo dejstvo, da na Ogerskem sedaj Banffyjeva stranka napada Marijine družbe in jih pobija z jednako podlimi sredstvi, kakor naš pobalinsko pisani »Narod«. Na Ogerskem pa so voditeljice protiverskih strank framonovske lože Banffy sam je kalvinec, številna židovska družba podpira to protikrščansko podjetje, in na Ogerskem je framonstvo dovoljeno ter javno vodi boj proti krščanstvu. A iz tega za nas sledi ves drugačen nauk, nego si ga mislijo liberalci, ki jim je vsaka hinavščina priložna, da izpodkopljujejo krščanstvo. V Avstriji je framonstvo kot habsburski vladarski hiši in obstoj avstrijske države sovražna družba prepovedana. Sicer vemo, da so skrivne framonovske lože tudi pri nas, katere vegetirajo že leta in leta in skriva svojim liberalnim somišljenikom dajejo navodila. Kaj je z njimi storiti, naj vlada razsodi po državnih zakonih. Iz ogerskih izjav smo prepričani, da boj proti katoliškim družbam izvira iz onega vira, iz katerega je že izšlo mnogo skrivnih naklepov zoper cerkev. Na Ogerskem naj to vprašanje rešijo po svojih zakonih. Pri nas v Avstriji pa, kjer je framonstvo tudi od države prepovedano, kjer imamo mnogo dokazov, da je framonstvo naravnost naperjeno proti naši vladarski hiši, pa morajo izvestni krogi, če ne iz spoštovanja proti cerkvi, pa vsaj v smislu lojalnosti proti državnim zakonom, se odločno upreti onim nakanam, ki hočejo v smislu židovske svetovne alijance, v smislu državo izpodkopujočega liberalizma in z njim skrivno združenega protiaustrijskega framonstva izpodkopati katoliško vero, ki je bila glavni steber habsburške vladarske hiše od pamtiveka do danes. Te vrstice poročamo izvestnim krogom v nujen premislek. Naše ljudstvo je katoliško in o framonstvu neče nič slišati. Boj proti Marijinim družbam je nevarna igra, katero si more dovoliti kak Tavčar ali Malovrh, izvestni krogi pa nikdar ne!

Iz Medgorja na Koroškem se nam poroča: Predvečer sv. Cirila in Metoda smo pri nas vkljub neugodnemu vremenu praznovali kar najbolj slovesno-veselo. Druga leta smo sicer videli ta večer od nas po 30 kresov po slovenskih krajih, a tudi letos so se lesketali nekateri, med njimi nas je najbolj zanimal tisti na hrbtu visokega Obirja. Po največ krajih so se vstrašili dežja, mi pa

! Ko je večerni zvon zapel, zagromeli so visokem griču nad vasjo topiči in zapopolal je velikanski kres. Ko smo odmo- gli angeljsko češčenje, začele so se razlegati o večernem zraku mile slovenske pesmi, isoko proti nebu pa so letele mnoge lepo- vitile rakete, katere so oznanjevale daleč na krog veselje in hvaležnost naših Slovencev, kaj jim je zasijala po blagovestnikih sv. Ci- rila in Metodu prava luč, luč krščanske pesnice. Nazadnje je krasen bengaličen ogenj napravil daleč okrog in visoko čarobno svit- lobo, potem smo se vrnili skupno dol k Martinčku, kjer smo zapeli še več pesmij naše »Pesmarice« ter dali vsak po svoji moči svoj dar v pušico za družbo sv. Cirila in Metoda.

Slomškova slavnost na Ponikvi. Dostojno proslavo stoletnice rojstva ve- tega slovenskega pisatelja, šolnika in na- dnegega buditelja A. M. Slomškega priredi se kakor smo že poročali, v njegovem rojstnem kraju na Ponikvi ob juž. žel. dne 5. avgusta 1. vseslovenska slavnost. Danes priobču- jemo spored veleznamenite slavnosti: 1. jutraj ob 6. uri 30. min. in ob 8. uri slo- vesen sprejem gostov na tukajšnjem kolo- voru. 2. Ob 10. uri slovesna sv. maša (da- juje mil. g. Fr. Ogradi, opat celjski, poje lav. celjsko pevsko društvo, spremija od- telek celjske narodne godbe). 3. Ob 1. uri odkritje spominske plošče na tukajšnji šoli. 4. Ob 2. uri banket na vrtu g. F. Podgor- eka. 5. Ob 5. uri skupen izlet na Slomškov ojsni dom, nazaj grede na grič sv. Ožbalta. 6. Ob 8. uri koncert. Pri slavnosti je oblju- nilo svoje sodelovanje več slavnih narodnih društev, med drugimi slavno celjsko in ptujsko pevsko društvo, združen učiteljski pevski zbor, slavno telovadno društvo »Celj- ki Sokol« ter drugi. Godbeni del oskrbi celjska narodna godba. Z ozirom na krajevne razmere se prosijo vsa sl. narodna društva kakor p. n. posamezni gostje, kateri se na- neravajo udeležiti slavnosti, da javijo naj- pozneje do 1. avgusta svojo udeležitev, zlasti la se javijo do tleje za banket, kateremu je cena 2 K 40 h.

I. slovenski kateheški shod. S Šta- erskega se nam piše: Kaj lepo bomo skle- nili Slovenci 19. stoletje, da bi ga lepše ne mogli z II. slov. katoliškim shodom. Veselite se ga Slovenci na Kranjskem, veselimo se ga tudi obmejni Slovenci. Prihiti! bomo v obilnem številu v belo Ljubljano, da se še bolj navdušimo za naše svetinje in se okre- pimo za prihodnje delo v katoliško-narodnem luhu, katerega se nas čaka toliko na raz- ičnih poljih. Pripravljalni odbor — smo sli- ali — ima že vse pripravljeno za II. katol. shod. Ker je še nekaj časa do septembra če- udi ne že več veliko, naj povzročijo, da se- jo za časa II. kat. shoda vršil v Ljubljani udi I. slov. kateheški shod. Na Hrvaškem je nekaj let sem vsako leto zborujejo kate- etje, istotako na Češkem, gotovo tudi po drugod, slov. katehetje pa še do sedaj niso meli nobenega večjega kateheškega zbora. Ob priliki katoliškega shoda bo se sestalo v Ljubljani mnogo slov. katehetov iz vseh trajev Slovenije, kako lahko bi se ob tej priliki vršil I. slov. kateheški shod! In ta le- ošnji shod bi naj bil pričetek bodočim vsako- etnim shodom sedaj v tem, sedaj v onem traju, kakor bi se že domenili vsako leto katehetje. Gradiva je obilo tudi za take shode. Kako lepo bi s tem shodom poslali slov. katehetje stoletnico rojstva največjega lovenskega pedagoga, škofa Slomškega! Kaj oreče k temu predlogu pripravljali odbor, aj ljubljanski katehetje in kaj tovariši dru- od? Izjavite se! Predlogu naj sledi dejanje, aj sledi I. kateh. shod; gotovo bo izvršitev e misli v veliko korist kakor katehetom tako di šolski mladini.

Občni zbor »Glasbene Matice«. Čeraj se je vršil občni zbor »Glasbene Ma- ce« ob sila pičili udeležbi. Nekateri ljudje matrajo za dolžnost le tedaj udeleževati se bčnih zborov, kadar morejo pritisniti nad- rankarskim društvom pečat strankarstva. o so lani srečno izrinili iz odbora »Glas- ene Matice« nekatere katoliškonarodne člane, ideli smo na letošnjem občnem zboru od 3 le 5 odbornikov in da se ni na občni or potrudil niti tajnik niti tajnikov na- estnik. Čuli smo, da tajništvo sploh celo to ni delovalo. Vseh zborovalcev na obč- em zboru je bilo 14. Otvoril je občni zbor

predsednik g. dr. Ferjančič, ki je povdarjal važno delo »Glasbene Matice« na polju bla- žilne glasbene umetnosti, a ob enem po- vedal, da tiči »Glasbena Matica« čez glavo v dolgovih. Novi odbor bode moral dobiti sredstva, da »Glasbena Matica« ne pride v težavne tožbene razmere. Faktorji, ki so »Gl. M.« dosedaj podpirali, naj bi se zave- dali, kako enake zavode podpirajo bratski slovanski narodi, in posegli naj bi globokeje v žep. »Gl. M.« potrebuje odbor, v katerem je vsak član na svojem mestu. G. predse- dnik je odkrito priznal, da v zadnjem odboru v tem oziru ni bilo vse v redu. Često so bile seje nesklepčne. Odborniki bi se morali zavedati, da »Gl. Matica« ni kako navadno narodno društvo, ampak je odličen slovenski zavod. V tem oziru se ne more opravičiti malomarnost nekaterih odbornikov. Po teh grajalnih besedah smo zaznali, da niti tajnik g. Švigelj, niti njegov namestnik g. Gangl nista sestavila tajniškega poročila. Narodno- napredno učiteljstvo je bilo torej tu slabo »pri delu«. Sestavila sta poročilo g. vodja Hubad in g. Juh, kateri ga je tudi prečital. Iz »tajnikov« poročila povzamemo, da se v nobeni glasbeni šoli v Avstriji ne poučuje s tako nizko učnino, kakor pri »Glasbeni Matici«. »Glasbena Matica« deluje 28 let kot literaren, 18 let kot šolski in 9 let kot kon- certni zavod. Šola »Gl. M.« je imela pre- teklo leto 256 rednih in 72 izrednih učen- cev, skupaj 328 učencev in učenk. Glasbene teorije se je učilo 94 učencev, harmonije 7, zborovega petja 163 učencev, solo-petja 16, klavir 184, vijolino 33, celo 3. Pravo število učencev je 328, ker se nekateri učenci uče po dva predmeta. Dne 2., 3. in 4. jul. so se vršile šolske skušnje, ki so izpale po- voljno in deloma celo izborno. Največ za- slug za prospevanje »Gl. Matice« in ugled, katerega ima, si je pridobil njen učiteljski zbor: gg. Fr. Gerbič, Matej Hubad, Vedral, Junek, Prochaska in učiteljici Praprotnik in Razinger. Trije koncerti lanskega leta niso imeli deficita. Storili so se koraki za usta- novitev instrumentalne godbe. Šola v Novem mestu vspeva povoljno. G. vodji Hubadu se je olajšalo sodelovanje pri intendanci dra- matičnega društva s tem, da se ga je pri »Glasbeni Matici« nekoliko razbremenilo, za kar dobiva »Matica« od dramat. društva nekoliko odškodnine. Za letos je »Glasbena Matica« izdala naslednje skladbe: »Na vrela Bosne«, veliki Vilharjev moški zbor z bariton solo, ter Hubadove »Slovenske duhovne pesmi« iz 16. in 17. stoletja in »Slovenske narodne pesmi«. »Glasbena Matica« ima 10 častnih članov, 73 ustanovnih in 958 rednih članov. Ustanovilo si je društvo na raznih krajih podružnice. Dolga ima »Glas- bena Matica« nad 87.000 kron. Vsako- letni nedostatek pri vzdrževanju šole znaša 2000 kron. Odbor je potom tajniškega po- ročila izjavil, da je »Glasbena Matica« iz- gubljena, ako se ne doseže odpis brezobrest- nega posojila in ako jej dežela in mesto ne naklonita večje podpore, ki je znašala pri deželi 4400 kron, pri mestu pa 3000 kron. Kranjska hranilnica je dala 400 kron. Tuž- nimi besedami se je spominjalo poročilo umrlega slovenskega skladatelja Stanka Pir- nata. Blagajnik Pavel Lozar poroča, da je imela lani »Glasbena Matica« dohodkov 26.036 K 34 h, stroškov pa 24.460 K 99 h. Poročilo se je odobrilo. Proračun za tek. leto izkazuje 900 K nedostatka. Pri slučajnostih je vodja gospod Matej Hubad priporočal, naj izdaja »Glasbena Matica« izvirne slo- venske opere, n. pr. Foersterjevega »Go- renjskega Slavčka«, Ipavčeva dela, kolikor je mogoče z ozirom na slabe grotne dru- štvne razmere. Gospod Milčinski je iz- razil zahvalo gospodom dr. Ferjančiču, Svetku, Lozarju in Hubadu, ki je moral no- siti tudi znaten del tajništva. Pri volitvi no- vega odbora gospod dr. Ferjančič ni hotel več sprejeti predsedništva in je bil na to končni izid volitev naslednji: Predsednik Anton Svetek; odborniki: Anton De- kleva, dr. Pavel Drachsler, Fran Ko- bler, Ivan Krulac, dr. Josip Kušar, A. Laharnar, Pavel Lozar, dr. Iv. Orel, Anton Razinger, Anton Reich, Andrej Ferjančič, dr. Fran Tominšek, Matej Vodušek. V odboru katoliško-nar. stranka nima zastopnika. Gleda se pri sestavi od- bora, kakor je pokazala skušnja lanskega leta, v prvi vrsti na to, da je odbor nar-

napreden, ne pa koliko bo delaven. Ako hoče biti »Glasbena Matica« vseslovenski za- vod, ne smela bi imeti jednostranskega od- bora, tembolj, ako se pričakuje povišane de- narne pomoči tudi od dežele.

Bohinjska železnica. Politični ogled železnične črte od Jesenic do Gorice se vrši ta mesec. Dne 22. julija se zbere komisija v Gorici, dne 23. se pelje iz Gorice do Tol- mina, dne 24. do Podbrda, kjer se prične komisijsko pregledovanje. Ta dan se vrši do Sv. Lucije, 25. do Gorice, kjer se drugi dan sklene zapisnik. Komisijo bo vodil svetnik A. Fabiani.

V Sovodnjah na Goriškem so v ne- deljo odkrili spomenik 400letnice, odkar je dežela združena z Avstrijo.

Strokovni list ptujskih trgovcev. V seji obč. sveta mariborskega je bil dne 11. t. m. sprejet predlog: »Časnikarskemu odseku ptujskih trgovcev se da 100 kron za ustanovitev strokovnega lista«. Pa ne da bi bil ta »strokovni list« — »Štajarec«?

Štajerske novice. V Kostivnici se je 70letni Blaž Šket p. d. Pust ponesrečil pri obiranju črešenj. Pal je s črešnje ter bil pri priči mrtev. — V Polzeli je umrla po- sestnica tamošnje graščine Šenek Marija pl. Pongrac. — Katoliško politično društvo za okraj Sv. Lenart v Slov. Goricah priredi 22. t. m. politični shod v Slov. Goricah, dne 29. t. m. pa pri Sv. Trojici. — Urednik »Šta- jerca« je baje že popustil svoje mesto. »Giftna krotka« mu torej ni teknila.

Goriške novice. V Gorici je umrla kneginja Ottingen pl. Wallenstein, rojena komtesa Larisch. Dosegla je starost 83 let. Bila je radodarnih rok. — V Banjšicah so ustanovili mlekarstvo zadrugo. Slično zadrugo nameravajo ustanoviti tudi v Batah, Kalu in bližnjih občinah.

Jareninsko politično društvo pri- redi v nedeljo dne 15. jul. ob 1/4 uri po- poldne v prostorih g. F. Vrega pri Sv. Mar- jeti ob Pesnici javen shod, na katerem bo poročal poslanec Robič, in Slomšekovo slav- nost s slavnostnim govorom č. g. Fr. Mur- šiča, s petjem in deklamacijami. Rodoljubi, kmetje pridite na ta dvojni zbor polnošte- vilno. agitujte za obilno udeležbo!

Poštno ravnateljstvo v Trstu je razposlalo naslednja pojasnila: Kljub obve- stilu, da se je pristojbina za pisma, name- njena za tuje države, zvišala od 10 kr. na 25 st., opažajo se še vedno slučajji, da se navedena pisma frankujejo samo z 20 st. za vsacih 15 gramov teže. Vsled tega je pla- čati prejemniku taci pisem dopolnilni zne- sek pristojbine in predpisano globo. Opo- zarja se toraj vnovič, da znaša poština za pisma v mejnarodnem prometu (izvzemši Bosno, Hercegovino, Nemčijo, Srbijo in Črno- goro) 25 st. za vsacih 15 gramov teže. — Glasom poročila poštne uprave severo ame- rikanskih združenih držav je po tamošnjih predpisih zabranjeno izročevati strankam ino- zemske pošiljke, ki obsejajo loterijske oglase. — Naznanja se, da se more od se- daj naprej odposiljati vožnopoštne pošiljke v teži od 5 do 10 kilogramov z naznačeno vrednostjo in povzajem do 500 frankov čez Genovo v Algir, v Korziko in Tunis. Pošt- nina znaša do teže 10 klg. za algijska in korziška pristanišča 2 kroni 30 st., za no- tranje dele imenovanih dežel in Tunis pa 2 kroni 83 st. Vrednostna poština znaša do zneska 288 kron (300. frankov) 19 st. in do zneska 480 kron (500 frankov) 38 st.

Nove maše v celovški škofiji. Bo- goslovci celovškega seminarija bodo peli nove maše: Iz četrtega leta č. gg.: Dobrovo Jožef v M. Nazaretu na Štajerskem dne 5. avg.; Fiebigger Vencel v Krumlovi na Češkem dne 29. jul.; Fliri Ant. v N. Matrei-u na Tirolskem dne 22. jul.; Haag Gaspar v Schoenenbergu na Virtemberskem dne 22. jul.; Keuschnig Janez v Malnici dne 26. jul.; Perč M. v Železni Kapli dne 26. jul.; Raidl A. v mestni farni cerkvi v Celovcu dne 22. jul.; Reinsperger V. v Motnici dne 29. jul.; Schader A. v Vižah dne 29. jul.; Sorger Peter v Mariji Trostu pri Gradcu dne 22. julija; Uranšek France v Šmihelu pri Pliberku dne 29. julija. Iz tre- tjega leta č. gg.: Božič France v Črni dne 29. julija; Dragasnik Ivan v Logi- vasi dne 22. julija; Plasch Karol v Lu- čanah na Štajerskem dne 5. avg.; Polja- nec Vinko pri sv. Urbanu ob Ptuju dne 12.

avg. Gg. Klimsch Ed. in Oizinger Rajmund bodeta posvečena pozneje.

Iz celovške škofije. Povodom kn.-šk. vizitacij je bilo letos birmanih 7221 otrok in sicer: meseca aprila 241 fantov in 203 dekleta, vkup 444. Meseca maja 2149 fan- tov in 2227 deklet, vkup 4376. Meseca ju- nija 1151 fantov in 1250 deklet, vkup 2401. Vkup: 3541 fantov in 3880 deklet. — Raz- pisane so sledeče fare: do 9. avgusta: Ravna s Št. Lovrencem, Jaborije, Malo Cerkno s Št. Ožboltom, Št. Boštijan pri Visoki Ostro- vici; do 12. avg.: Št. Janž v Rožu, Slo- venji Šmihel in Dobrije. — Novo nastav- ljeni so kot kaplani gg. sem. duhovniki: J. Auernig v Bergu; J. Ebert v Pater- nijonu (beneficijati), Jan. Maierhofer v Borovljah, Šim. Mikeln v Vetrinju, Jern. Pšeničnik v Beljaku, Jos. Štefan v Grei- fenburgu. — Prestavljen je g. mestni kaplan v Beljaku, dr. M. Ehrlich, za pre- fekta v kn.-šk. Marijanišče v Celovcu. — G. Adam Heftler je svoje nauke na vseučilišču v Inomostu dovršil in vstopi v jeseni kot profesor na gimnaziji v Št. Pavlu.

Vabilo na koncert ki ga prirede abiturijentije in abiturijentje c. kr. učite- ljišča v Ljubljani pod vodstvom koncertnega vodje g. M. Hubada s sodelovanjem hrvat- skih abiturijentov, g. Rud. Vrabla ter godbe slavnega c. kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev, št. 27 na korist učiteljskemu kon- vikt in Prešernovemu spomeniku v soboto, dne 14. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma«. Vspored: 1. Suppé: Slavnostna overtura za orkester. 2. Prolog. 3. Jožef Haydn: Cesarska pesem. enoglasno s spremljevanjem orkestra. 4. P. H. Sattner: »Naša pesem«, poje mešan zbor. 5. a) Fr. S. Vil- har: »Slovo«, b) Schubert: »Popotnik«, ba- riton-solo, poje gosp. R. Vrabl; na klavirju spremlja gđ. F. Bilina. 6. Wagner: Pred- igra iz opere »Lohengrin«, čveteroročno za dva klavirja. 7. Schumann: »Sporočilo«, duet. 8. A. Foerster: »Pobratimija«, poje možki zbor. 9. Dr. A. Dvořak: »Himna češkega kmetstva«, poje mešan zbor s spremljeva- njem klavirja. Po koncertu prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. Cene prostorom: Sedež I. do III. vrste 3 K, sedeži naslednjih vrt 2 K, stojišča 1 K, dijaske vstopnice 60 h. — Vstopnice se dobivajo na večer koncerta pri blagajni. Glede na dobrodelni namen se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni ude- ležbi vabi najljubdeje odbor.

Ljubljanske novice. Telefon upe- ljan ima sedaj v Ljubljani 159 strank. — Prijet prisiljenec. Ubeglega prisi- ljenca Jožefa Aura so orožniki pripeljali iz Kranja. — Nesreča na kolodvoru. Matevžu Doberletu, delavcu na državnem kolodvoru, je prišla roka med zaboje ter mu je zmečkalo prst. — Numeriranih bi- cikljev je sedaj v Ljubljani 1878.

Solski otroci stavkajo v Mostu na Češkem. Nemški mestni obč. zastop je za češko mestno šolo določil neko nezdravo poslopje. Stariši otrok so sklenili, da svojih otrok ne pošiljajo v nezdrave prostore. Izid stavke bode pač zelo zanimiv tudi za — slovensko šolstvo v Gorici.

Mednarodni časnikarski kongres v Parizu se bode vršil dne 30. t. mes. in bode trajal do 9. avgusta. Udeležniki kon- gresa pojdejo ob tej priliki v Nizzu.

Kuga. Iz Carigrada poročajo, da je v Smirni zbolelo za kugo 17 oseb, 6 jih je že umrlo.

Pošten tat. Koncem lanskega leta je bila trdka Uskov zelo okradena, a tatovom niso mogli priti na sled. V vsem je bilo pokradenega 100.000 rubljev deloma v go- tovinini, deloma v vrednostnih papirjih. Pred nekoliko dnevi pa je dobil šef peterburške policije veliko pismo, v katerem je bilo 29 velikih delnic, ukradenih pri trdki Uskov. Neznani pošiljatelj je napisal v pismu te- le vrstice: »Blagovolite izročiti te delnice trdki Uskov. Če bi jih bil uničil, bi bilo od mene nesramno. Pošiljam vam 29 delnic, druge je moj tovariš brez mojega znanja sežgal. Na- posled je vendar prišel čas, da morem sto- piti v zasebno življenje in živeti v bodoče kot pošten človek. Zahvaljajoč Vaše blago- rodje za uslugo, Vas prosim, da se ne tru- dite s preiskovanjem; to bi Vam utegnilo škoditi, zvedeti pa tako ne morete ničesar.«

Največje mesto na svetu. London ima po zadnjem ljudskem štetju 6.500.000 prebivalcev. Vsako leto se število prebivalcev pomnoži za 80.000 duš. Izračuneno je, da se v Londonu vsake tri minute povezi eden otrok in vsaki pet minut umrje eden človek. V Londonu živi več židov, kot v Palestini, več Škotov kot v poglavitnem mestu Škotske Edinburku, več Ircev nego v irskem Belfastu, več katoličanov kot v Rimu. Dolgost londonskih ulic znaša 13.000 kilometrov. V le-tem velikem mestu pride na vsake 100 prebivalcev 31 ljudij brez dela. Policijski zapisniki obsegajo 220.000 hudo delcev iz navade. London potrebuje na leto 400.000 volov, 1.500.000 svinj, 8 milijonov drobne živine, 400 mil. funtov rib in 500 m. litrov piva.

Bogastvo in dolgo življenje. Po statističnih podatkih najdalje živijo vdove in revni ljudje. Na Angleškem je izmed 87 stoletnih oseb 22 moških in 65 ženskih, večinoma vdov. In na Francoskem največ stoletnih ljudij je med delavci zlasti v deželi. Izmed 83 stoletnih oseb na Francoskem je samo eden bogatin, 6 oseb je premožnih, 7 srednje premožnih, drugi sami reveži. Iz teh statističnih podatkov bi torej mogli sklepati: Kdor hoče dolgo živeti, naj se ne briga za premoženje. Ako si pa ženskega spola in hočeš dolgo živeti, omoži se in potem postani vdova!

Društva.

Zveza slovenskih kolesarjev je ustanovila, kakor smo že poročali, letos več novih pomočnih postaj in sicer večinoma na Kranjskem, kjer vozi največ slovenskih kolesarjev. Toda tudi druge slovenske pokrajine dobe v kratkem zvezne postaje, zlasti Goriška in Spodnje Štajerska. Razun tega pa začne zveza delovati tudi na drugem polju. Zaznamovati hoče vse nevarne klance v širni slovenski domovini s tablicami, da se v bodoče s tem prepreči eventuelne nesreče. Ker pa odbor zveze sam ne zmora tega obširnega dela, prosi tem potom vse slovenske kolesarje in prijatelje kolesarskega športa, da mu gredo in pri ustanovitvi novih postaj i pri zaznamovanju nevarnih klancev radovoljno na roko z nasveti, katere naj blagovolijo doposlati zveznemu odboru v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 13. julija. Ministerski predsednik dr. pl. Körber se je danes odpeljal v Išel, da cesarju poroča o položaju.

Dunaj, 13. julija. „N. W. P.“ za-trjuje, da hoče vlada še enkrat posku-siti s parlamentom in ga na jesen skli-cati.

Dunaj, 13. julija. „N. T. Stimmen“ pišejo, da naj bi vsi trezni krogi odlo-čili se za premembo poslovnega reda v tem smislu, da se nastavi straža in predsednik dobi večjo oblast. Zakonita določba nemškega posredovalnega jezika pa je brezpomembna.

Praga, 13. julija. V seji mlado-českega izvrševalnega odbora je poročal dr. Kaizl, da hoče vlada predelati svoj jezikovni načrt.

Pariz, 13. julija. Čehom se pri-pravlja pri njihovem dohodu v Pariz slovesni, demonstrativni vsprejem. Če-hom na čast se priredi banket.

Lipsko, 13. julija. Proti 450 polj-skim društvom so pričeli preiskave za-radi veleizdajstva (!).

Newjork, 13. julija. Na ponesre-čeni ladiji „Saale“, ki je pa sedaj že

popravljen, so našli še 24 trupel, skupno se je torej ponesrečilo 60 oseb.

London, 13. julija. (C. B.) Maršal Roberts brzojavlja iz Pretorije: Buri so ujeli 11. t. m. po celodnev-nem boju posadko mesta Uitralsnot (?), obstoječo iz eska-drona scotsgreypolka in 90 mož lincolshire - polka, ter ugrabili dva topova. Roberts iz-raža bojazen, da so angleške iz-gube velike.

Vojska na Kitajskem.

S kitajskega bojišča danes in včeraj ni došlo nikakih poročil, na podlagi katerih bi si bilo mogoče napraviti kako vsaj približno resničnemu položaju v Pekinu, Tientsinu in drugod primerno sliko. O resničnem položaju zunanjih podanikov ni nobene avtentične yesti.

Tem važnejša pa je izjava kitajskega državnega sveta, ki jo je prejel poslanik v Washingtonu in ki je bila odpisana iz Pe-kina 29. m. m., ko so bili poslaniki baje še živi. Kitajska vlada zvrča odgovornost za nemire na velesile in njih vojaštvo, ki je z izzivajočimi nastopi razkačilo prebivalstvo in vojaštvo. Izjava se pa končuje s temle sum-ljivim stavkom: Kitajska vlada bo sicer sto-rila vse, da reši poslaništva, ako se bo pa pokazalo, da jih ne more obvarovati pred nesrečo, naj bodo velesile prepričane, da se njej ne more ničesar očitati, kajti sovražstvo v ljudstvu tembolj narašča, čim več zuna-njega vojaštva dohaja na Kitajsko. — Iz tega je lahko spoznati, koliko je vlada sto-rila za varstvo Evropejcev.

Rim, 13. julija. Ministerstvo je pre-jelo ugodnejša poročila, ki trde, da je vstaja na Kitajskem zadušena in posla-ništva še nepoškodovana. Na ta način bode delo velevalstij pomagati Kini, da se vstaja popolnoma zatire.

Berolin, 12. julija. Iz Peterburga se poroča, da bi v sili po sibirski že-leznici prevažali tudi nemške vojake v Kino.

Petrograd, 13. julija. Uradnim listom poročajo iz Nikolsk-Ussuriskoi-ja, da so bokserji v Mukdenu umorili fran-coskega škofa in zažgali misijonsko po-slopje ter zastupili nekega višjega ki-tajskega uradnika.

London, 13. julija. V Mukdenu so umorjeni škof Guillon in nekateri misi-jonarji.

London, 13. julija. Glasom poročil iz Port-Artura je zadel 7. t. m. ruski oddelek 12 milj od Aiu - Čvanga ob 40.000 mandžurskih vojakov.

London, 13. julija. „Daily Mail“ poroča iz Shanghaija: Iz Pekina je došlo poročilo, da so se sprli voditelji raznih strank. Neki častnik generala Yunglu je poskusil napad na princea Tuana ter so ga radi tega obglavili. Umorjen je tudi cesarjev zasebni tajnik s 60 člani rodbine. Umor so izvršili bokserji.

London, 13. julija. „Daily Telegr.“ poroča iz Tokio 10. t. m.: Zjutraj so se pri Kiau-Čau sprejeli Nemci s bok-serji, ki imajo velike izgube.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 12. julija 1900.

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K	8 07	do K	8 08
Rž za jesen	»	7 22	»	7 23
Tursica za jul-avgust	»	6 03	»	6 05
» sept. - okt.	»	6 14	»	6 15
Oves za jesen	»	5 57	»	5 58

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah v mm.
12. 9. zveč.	819	188	sl. jzah.	dev. jasno	
1. 1. jut.	732 9	15 5	sl. jvzh.	jasno	0 0
2. 2. popol.	732-5	25 8	sr. jug	pol oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura 18 4° normale: 19 7°.

Svilene bluze gl. 2-40

in visje! — 4 metre! — poštine in carine prost! Vzorci obratno; ravno tako črne, bele in barvene »Hennebergove svil« od 45 kr. do gl. 14-65 met. r.

G. Henneberg, tovarne za svilo

6 (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Curihu. 16 7-5

Poslano.

Gospodu

Fr. Moravus, izdelovatelju cerkvenih ur
Vaše blagorodje! v Brnu.

Ura, katero ste nam poslali l. 1898, gré ves čas izredno dobro, kar najbolj priporoča Vaše izdelke. Tudi jaz jih rad in dobre vesti priporočim slehernemu.

Župni urad Kienovec.

Blagorodni gospod!

Prav prijetno mi je, da se Vam morem prirčno zahvaliti za cerkveno uro, katero ste nam poslali, kajti fino delo je in izvrstno gré. Ura je pravi um-tvor, izdelana natančno in trdno, cena zelo nizka. Iz sreca želim, da bi se do Vas obrnili vsi, ki potrebu-jejo precizne javne ure. To bi pomoglo tudi naši do-mači industriji.

Župni urad Šebetejn.

Gospod Fr. Moravus, tovarnar za turnske ure v Brnu, je za našo farno cerkev izdelal jako solidno uro, s katero smo popolnoma zadovoljni. Priporočamo torej omenjeno tvrdko.

621 3 2 Župni in občinski urad Trlebeendorf.

Bronza, tekoča, v poljubni boji, je najboljša in najpripravnejše sredstvo za po-zlačenje in bronžiranje vsakovrstnih predmetov ter daje najboljši leskin trajnost. Tudi bronzni prašek se dobiva v prodajalnici oljnatih barv tvrdke BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske lice.

Vnanja naročila po povzetju. 228 2 12-3

Na prodaj so

3 križevi poti

po 95 cm. visoki, po gl. 65—

pri 501 12-11

FR. TOMAN-u,

podobarju in poslatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Št. 21.340.

Stanovanje v najem!

V Mestnem domu v Ljubljani je v II. nadstropji ležeče, iz treh sob, kuhinje, šrambe, drvarnice in kleti obstoječe stanovanje takoj ali pa od 1. avgusta letos oddati v najem.

Pogoje je izvedeti pri podpisnem magistratu v navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 27. junija 1900.

Razglas.

Hranilnica in posojilnica v Cirknici bode v tem letu svoji društveni hiši prezidala oziroma zvišala.

Posamezna dela, kakor zidarska, tesarska in mizarska se bodo oddajala po

zmanjševalni dražbi

prihodnjo nedeljo t. j. 15. t. m. ob 4 uri popoldne v pisarni hranilnice in po-sojilnice.

Kavcije ali vadijuma je položiti 10% od svote, za katero se delo prevzame.

Načrti (plani) so od pondeljka na razpolago in sicer vsaki dan od 9—12 ure do-poldan.

Odlikovan s c. kr. državno medaljo za ure. Prva moravska tovarna za ure

Fr. Moravus, Brno, Veliki trg 8,

izdeluje in razpošilja 367 25-25

ure za cerkve, graščine, šole, mestne hiše

dovršeno izdelane, proti dolgemu jamstvu. — Ceniki brezplačno.

Dunajska borza.

Dné 13. julija.

Skupni državni dolg v notah	97-75
Skupni državni dolg v srebru	97-35
Avstrijska zlata renta 4%	115-40
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	97-10
Ogerska zlata renta 4%	115-50
Ogerska kronska renta 4%, 200	91—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1716 —
Kreditne delnice, 160 gl.	674-50
London vista	242-35
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118-60

Dné 12. julija.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gl.	169 —
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	163 —
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	194 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 —
Tisine srečke 4%, 100 gl.	138-50
Dunavske vravnave srečke 5%	251 —

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106-50	Salmove srečke, 40 gl.	175-25
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-20	St. Genois srečke, 40 gl.	183—
Priporitne obveznice državne železnice	405—	Waldsteinove srečke, 20 gl.	178 —
» južne železnice 3%	319-50	Ljubljanske srečke	48 —
» južne železnice 5%	119-25	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	277—
» dolenskih železnic 4%	99-50	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6170—
Kreditne srečke, 100 gl.	385—	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	109 75
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	330—	Splošna avstrijska stavbinska družba	154 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	43 —	Montanska družba avstr. plan.	455 50
Ogerskega	20 —	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	420 —
Budimpešt. bazilika - srečke, 5 gl.	12-50	Papirnih rubljev 100	255-50
Rudolfove srečke, 10 gl.	63-50		

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zrupe pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti do dosuge kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.